

Työttömyysturva

Viimeksi päivitetty 29.5.2013

Sisällys

Sisällys	1
Taulukoiden luettelo.....	1
Johdanto	1
Ansiosidonnainen työttömyysturva	3
Ansio-osan suuruus	3
Päivärahapalkasta vähennettävä osuus	4
Lomautuspäiväraha	5
Peruspäiväraha	6
Peruspäivärahan suuruus.....	6
Peruspäivärahan tarveharkinta	8
Työmarkkinatuki	9
Päivärahan suuruus.....	9
Tarveharkinta	10
Lapsikorotus	12
Soviteltu päiväraha.....	15
Ylläpitokorvaukset	16
Vuorottelukorvaukset	17

Taulukoiden luettelo

Työttömyysturvalakeja	2
Päivärahan ansio-osan suuruus	3
Ansiosidonnaisen työttömyysturvan korotusosat ja muutosturva/työllistymisohjelmalisät	4
Palkasta vakuutusmaksujen perusteella tehtävä vähennys 1993–	5
Peruspäivärahan määrä 1985–	7
Tarveharkinnan tulorajat (sekä peruspäiväraha että työmarkkinatuki) 1985–.....	9
Lapsikorotusten suuruus 1985–.....	13
Ylläpitokorvaus 1993–	16

Johdanto

Tässä aineistossa käsitellään työttömyysturvan kehitystä vuodesta 1985 lähtien. Silloin tuli voimaan työttömyysturvan uudistus, johon nykyinen päivärahajärjestelmä pääpiirteissään perustuu. Vuoden 1984 työttömyysturvalaki korvattiin uudella lailla vuoden 2003 alusta lähtien. Työttömyysturvaa koskevia säännöksiä on sisältynyt myös lakiin työmarkkinatuesta vuosina 1994–2002 sekä erilaisiin koulutusetuuksia koskeviin lakeihin kuten lakiin työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta. Vuodesta 2003 lähtien koulutustukea ja ylläpitokorvauksia koskevat säännökset ovat laissa julkisesta työvoimapalvelusta. Työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa oleva voi saada koulutustukena perustukea tai ansiotukea, jotka tietyin täsmennyksin määräytyvät samalla tavalla kuin työttömien peruspäiväraha tai ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha. Laki työttömien omaehtoisen koulutuksen tukemisesta ja sittemmin uusi työttömyysturvalaki sääti oikeudesta koulutuspäivärahaan, jonka suuruus määräytyi (joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta) samalla tavalla kuin työttömyyspäivärahan suuruus.

Lailla 22.12.2009/1188 koulutustuen määräytymistä koskevat säännökset siirrettiin työvoimapalvelulaista työttömyysturvalakiin. Tässä yhteydessä otettiin käyttöön nimitys "työttömyysetuus", joka kattaa ansiosidonnaisen ja peruspäivärahan, työmarkkinatuen sekä työllistämistä edistävien palvelujen ajalta maksettavat työttömyyspäivärahat. Työllistämistä edistäviä palveluja ovat työvoimapolitiinen aikuiskoulutus, omaehtoinen opiskelu, työkokeilu, työharjoittelu, työelämävalmennus, työ- ja koulutuskokeilu, maahanmuuttajan kotoutumistoimenpiteet sekä kuntouttava työtoiminta. Laki tuli voimaan 1.1.2010, mutta sitä ennen myönnettyjen työttömyysetuuksien maksamista jatkettiin aikaisemmillä nimikkeillä.

SISU-malli

Työmarkkinatukea on maksettu myös maahanmuuttajien kotoutumistukena vuodesta 1.5.1999 lähtien. Kotoutumistuki määräytyy samalla tavalla kuin normaali työmarkkinatuki. (Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta 9.4.1999/493).

Tässä dokumentissa keskitytään lainsäädäntöön siltä osin, kuin se koskee päivärahojen suuruutta. Päivärahaoikeuteen liittyvät säännökset ja erilaisten päivärahojen edellytykset sivuutetaan.

Työttömyysturvalakeja

Lain nimi	Säädösnumero	Voimassaolo
Työttömyysturvalaki	30.12.2002/1290	2003–
VNA työttömyysetuutta määrättäessä huomioon otettavasta tulosta	30.12.2002/1332	2003–
Laki julkisesta työvoimapalvelusta	30.12.2002/1295	2003–
Työttömyysturvalaki	24.8.1984/602	1985–2002
Laki työmarkkinatuesta	30.12.1993/1542 (kumottu lailla 30.12.2002/1290)	1994–2002
VNP työmarkkinatuen tarveharkinnassa noudatettavista yleisistä periaatteista	13.1.1994/35	1994–2002
Laki työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta	3.8.1990/763	1991–2002
Laki työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta	30.12.1997/1402 (kumottu lailla 30.12.2002/1290)	1998–2002
Laki pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta	24.7.1997/709 (kumottu lailla 30.12.2002/1297)	1.7.1997–31.12.1998
Laki työllisyyskoulutuksesta	16.1.1976/31	1.3.1976–31.12.1990
Asetus työllisyyskoulutuksesta	27.2.1976/76	1.3.1976–31.12.1990

Ansiosidonnainen työttömyysturva

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
AnsioSidKS	Ansiosidonnainen päiväraha kuukausitasolla	mvuosi, mkuuk, minf, lapsia, oikeuskor, muutturva, lisapaiv, kuukpalkka, vahsosetuus	TTLapsi1, TTLapsi2, TTLapsi3, VahPros, ProsKor1, ProsKor2, MuutTurvaPros1, MuutTurvaPros2, TTPros1, TTPros2, ProsYlaRaja, TTTaite, TTPerus, VahPros, KorotusOsa
AnsioSidVS	Ansiosidonnainen päiväraha kuukausitasolla vuosikeskiarvona	mvuosi, minf, lapsia, oikeuskor, muutturva, lisapaiv, kuukpalkka, vahsosetuus	

Ansio-osan suuruus

Käytetyt parametrit	ProsKor1, ProsKor2, MuutTurvaPros1, MuutTurvaPros2, TTPros1, TTPros2, ProsYlaRaja, TTTaite, TTPerus, VahPros, KorotusOsa
---------------------	--

Työttömyysturvalaissa 24.8.1984/602 määritellään ansiosidonnaisen päivärahan suuruus seuraavasti:

23§

Ansioon suhteutetun päivärahan suuruus

Ansioon suhteutettu päiväraha muodostuu täyden peruspäivärahan suuruudesta perusosasta ja ansio-osasta. Ansio-osan suuruus on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa, on ansio-osa tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Ansioon suhteutetun päivärahan suuruus lapsikorotuksineen voi olla enintään 90 prosenttia vakuutetun päiväpalkasta, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Muunnettaessa kuukautta kohti laskettua palkkaa päiväpalkaksi tai päinvastoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 työpäivää.

Ansioon suhteutettu päiväraha lasketaan henkilön vakiintuneen palkan pohjalta tai, mikäli palkkatulo on ollut kausiluontoista tai epäsäännöllistä, vuositulon kuukautta kohti lasketusta määrästä. Asetuksella säädetään tarkemmin ansioon suhteutetun päivärahan perusteena olevan palkan määrittämisestä.

Pykälää muutettiin lailla 30.12.1991/1694 alentamalla ansio-osan prosentti 45:stä 42:een. Tämä laki tuli voimaan tammikuussa 1992. Ansio-osan prosentti korotettiin takaisin 45:ään lailla 21.12.2001/1397. Tämä laki tuli voimaan 1.3.2002. Lailla 22.12.2009/1188 kerroin 90 muutettiin 105:ksi 1.1.2010 lähtien.

Seuraavaan taulukkoon on koottu ansio-osan keskeiset parametrit.

Päivärahan ansio-osan suuruus

Voimaantulo	Ansio-osan prosentti	Taitekohdan kerroin	Ansio-osan prosentti taitekohdan jälkeen	Laki
1.1.1985	45 %	90	20 %	24.8.1984/602
1.1.1992	42 %	90	20 %	30.12.1991/1694
1.3.2002	45 %	90	20 %	21.12.2001/1397, 31.12.2002/1290
1.1.2010	45 %	105	20 %	22.12.2009/1188

SISU-malli

Vuoden 2002 työttömyysturvalaissa 30.12.2002/1290 uutuutena ovat korotettua ansio-osaa koskevat määräykset. Laissa ansio-osan suuruus määritellään seuraavasti:

6 luku 2 §

Ansiopäivärahan ansio-osa ja korotettu ansio-osa

Ansio-osa on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on enintään 90 prosenttia ansiopäivärahan perusteena olevasta päiväpalkasta, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Ansiopäivärahan korotettu ansio-osa on 55 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 32,5 prosenttia. Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiopäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Muunnettaessa kuukautta kohti laskettua palkkaa päiväpalkaksi tai päinvastoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 työpäivää.

Samassa laissa määriteltiin myös korotetut päivärahat lisäpäiville. Lisäpäiville korotettiin vain taitekohdan jälkeistä osuutta:

10 §

Ansiopäivärahan korotettu määrä lisäpäiviltä

Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 90-kertainen perusosa, ansiopäivärahan ansio-osa 9 §:n 2 momentissa tarkoitetuilta lisäpäiviltä on 90-kertaisen perusosan ylittävän päiväpalkan osalta 32,5 prosenttia, jos työnhakijalla lisäpäiväoikeuden alkamiseen mennessä on ollut...

Lailla 23.5.2005/459 työttömyysturvalakiin lisättiin työllistymisohjelmallisää (ts. muutosturvalisää) koskevat määräykset 1.7.2005 lähtien. Ansiosidonnaisessa päivärassä työllistymisohjelmallisän sisältävä päiväraha lasketaan samalla tavalla kuin edellä mainittu korotettu ansiopäiväraha, mutta 55 prosentin asemesta prosenttina on 65 ja 32,5 prosentin asemesta 37,5 prosenttia.

Lisäpäivien korotukset lakkautettiin laissa 22.12.2009/1188 1.1.2010 lähtien. Samalla korotusosaa ja työllistymisohjelmallisää koskevia määräyksiä muutettiin. Työllistymisohjelmallisän nimi vaihdettiin muutosturvalisäksi. Oheisessa taulukossa on esitetty näiden lisien muutokset.

Ansiosidonnaisen työttömyysturvan korotusosat ja muutosturva/työllistymisohjelmallisät

Voimaantulo	Ansio-osa, korotettu	Ansio-osa taitteen jälkeen, korotettu	Työllistymis-ohjelmallisä/ muutosturvalisä, ansio-osa	Työllistymis-ohjelmallisä/ muutosturvalisä, ansio-osa taitteen jälkeen	Laki
1.1.2003	55,0 %	32,5 %			30.12.2002/1290
1.7.2005	55,0 %	32,5 %	65,0 %	37,5 %	23.5.2005/459
1.1.2010	57,5 %	35,0 %	65,0 %	37,5 %	22.12.2009/1188

Vuodelle 2012 (korotetulla ansio-osalla tai muutosturvalisällä) korotetun ansiopäivärahan vähimmäismäärään lisättiin peruspäivärahan korotusosa (22.12.2011/1439):

2 §

Ansiopäivärahan ansio-osa, korotettu ansio-osa ja muutosturvan ansio-osa

...Ansiopäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiopäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella ja korotusosalla korotetun perusosan suuruinen.

Päivärahapalkasta vähennettävä osuus

Käytetyt parametrit	VahPros
---------------------	---------

Sen jälkeen kun palkansaajilta ryhdyttiin perimään työttömyysvakuutus- ja eläkemaksuja, on vuosittain säädetty prosenttiosuudesta, joka vähennetään työttömyyspäivärahan perusteena olevasta palkasta ennen päivärahan laskemista. Prosenttiosuudesta on säädetty vuosittain lailla ja nyttemmin myös sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Vuonna 2002 päätettiin tosin lailla vain enimmäisprosentti 5,0, mutta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella vahvistettiin alempi prosenttiluku 4,8.

SISU-malli

Lailla 11.12.2009/1049 päivärahasta tehtävä vähennys määriteltiin 1.1.2010 lähtien pysyvästi 60 prosentiksi sairausvakuutuksen päivärahamaksun, työntekijän eläkemaksun ja työttömyysvakuutusmaksun yhteismäärästä.

4 §

Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka

Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan henkilön vakiintuneen palkan pohjalta työttömyyttä välittömästi edeltäneeltä ajanjaksolta, jona henkilö on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon. Jos työ ja siitä saatava palkkatulo on ollut kausiluonteista, ansioon suhteutettu päiväraha lasketaan vuositulosta. Päivärahan perusteena olevaa palkkaa laskettaessa palkasta tai vuositulon työtulo-osuudesta vähennetään 60 prosenttia sairausvakuutuslain 18 luvun 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun sairausvakuutuksen päivärahamaksun, työntekijän eläkelain 153 §:n 1 momentissa tarkoitetun alle 53-vuotiaan työntekijän työeläkevakuutusmaksun ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 18 §:n 1 momentissa tarkoitetun palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun yhteismäärästä.

Oheisessa taulukossa on yhteenveto tämän vähennysprosentin suuruudesta vuosina 1993–2005.

Palkasta vakuutusmaksujen perusteella tehtävä vähennys 1993–

Vuosi	Prosentti	Laki tai asetus
1993	1,5	18.12.1992/1344
1994	3,5	3.12.1993/1075
1995	4,5	19.8.1994/761
1996	4,5	18.12.1995/1501
1997	4,5	20.12.1996/1212
1998	5,0	19.7.1997/1276
1999	5,0	6.12.1998/1273
2000	5,0	23.12.1999/1273
2001	5,0	15.12.2002/1077
2002	4,8	13.12.2001/1286, 19.12.2001/1454
2003	4,8	25.12.2002/977
2004	4,85	15.12.2003/1088
2005	5,1	21.12.2004/1241
2006	4,88	9.12.2005/1000, 14.12.2005/1048
2007	4,88	22.12.2006/1232, 22.12.2006/1411
2008	4,44	22.12.2007/1344, 21.12.2007/1351
2009	4,5	19.12.2008/1018, 19.12.2008/1028
2010	3,498	11.12.2009/1049
2011	3,672	
2012	3,942	
2013	3,894	

Lomautuspäiväraha

Vuosina 1994–1996 oli väliaikaisesti käytössä ns. lomautuspäiväraha. Lomautuspäiväraha oli 70 prosenttia normaalista ansiosidonnaisesta päivärahasta, kuitenkin vähintään peruspäivärahan ja siihen mahdollisesti lisättyjen lapsikorotusten suuruinen. Lomautuspäiväraha koski niitä, joilla oli oikeus ansiosidonnaiseen päivärahaan, ja sitä maksettiin 15 ensimmäiseltä lomautuspäivältä omavastuuajan jälkeen. Lomautuspäivärahasta säädettiin laeissa 30.12.1993/1538, 29.12.1994/1500 ja 18.12.1995/1582.

Huom! Lomautuspäivärahan määrittelyssä käytettyä 70 prosentin kerrointa ei ole toistaiseksi otettu mukaan SISU-mallin parametrijärjestelmään, koska kyse on lyhytaikaisesta lakikokeilusta.

SISU-malli

Peruspäiväraha

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
PerusPRahaKS	Peruspäiväraha kuukausitasolla	mvuosi, mkuuk, minf, tarvhark, muutturva, puoliso, lapsia, omatulo, puoltulo, vahsoasetuus	TTLaps1, TTLaps2, TTLaps3, TTPerus, KorotusOsa, RajaHuolt, RajaLaps, TarvPros1, TarvPros2, RajaYks, PuolVah
PerusPRahaVS	Peruspäiväraha kuukausitasolla vuosikeskiarvona	mvuosi, minf, tarvhark, muutturva, puoliso, lapsia, omatulo, puoltulo, vahsoasetuus	

Peruspäivärahan suuruus

Käytetyt parametrit	TTPerus, KorotusOsa
---------------------	---------------------

Työttömyysturvalaissa 24.8.1984/602 säädettiin:

22§

Peruspäivärahan suuruus

Peruspäivärahan täysi määrä on 70 markkaa päivältä.

Peruspäivärahan täyden määrän sitomisesta palkkatason muutoksiin säädettiin saman lain 25 §:ssä.

25§

Etuuksien korotus

Jos maan yleinen palkkataso olennaisesti muuttuu, asetuksella on tarkistettava tämän lain 14§:n 3 ja 4 momentissa, 21§:n 2 momentissa sekä 22 ja 24 §:ssä säädetty markkamäärät palkkatason muutosta vastaavassa suhteessa.

Peruspäivärahan täyttä määrää muutettiin lailla 15.6.1990/535, joka tuli voimaan 1.7.1990. Lailla 28.12.1990/1365 vahvistettiin peruspäivärahan uusi markkamäärä. Laki tuli voimaan 1.1.1991, mutta voimaantulosäännöksen mukaan markkamäärä vastasi vuoden 1990 ensimmäisen neljänneksen indeksitasoa. Peruspäivärahan poikkeuksellisesta tarkistamisesta säädettiin laissa 16.12.1994/1212:

1 §

Sen estämättä, mitä työttömyysturvalain 25 §:ssä säädetään lain markkamäärien tarkistamisesta palkkatason muutosta vastaavassa suhteessa, lain 22 §:ssä mainitun peruspäivärahan täyden määrän 108 markan sijasta sovelletaan väliaikaisesti 118 markkaa.

Indeksikorotusten jäädyttämisestä säädettiin lailla 21.8.1995/1060:

1 §

Sen estämättä, mitä työttömyysturvalain (602/84) 25 §:ssä säädetään palkkatason muutosta vastaavasta lain markkamäärien tarkistamisesta, markkamääriin ei suoriteta tarkistusta vuosina 1995 ja 1996.

Peruspäivärahan suuruus määriteltiin uudelleen lailla 21.8.1995/1061, joka tuli voimaan 1.9.1995. Voimaantulosäännöksen mukaan markkamäärää vastaa vuoden 1995 ensimmäisen neljänneksen tasoa.

22 §

Peruspäivärahan suuruus

Peruspäivärahan täysi määrä on 118 markkaa päivältä.

Lailla 20.12.1996/1221 indeksijäädystä jatkettiin vuodelle 1997:

1 §

Sen estämättä, mitä työttömyysturvalain (602/84) 25 §:ssä säädetään palkkatason muutosta vastaavasta lain markkamäärien tarkistamisesta, markkamääriin ei suoriteta tarkistusta vuonna 1997.

Lailla 20.12.1996/1222 muutettiin lain 21.8.1995/1061 voimaantulosäännöstä siten, että voimassa olleet markkamäärät vastaavat vuoden 1996 ensimmäisen neljänneksen tasoa. Lailla 30.12.1997/1401 peruspäivärahalle vahvistettiin uusi markkamäärä:

SISU-malli

22 §

Peruspäivärahan suuruus

Peruspäivärahan täysi määrä on 120 markkaa päivältä.

Peruspäivärahan sitomisesta elinkustannusindeksiin säädettiin samassa laissa 30.12.1997/1401, joka tuli voimaan 1.1.1998:

25 §

Etuuksien korotus

Tämän lain 22 ja 24 §:ssä säädettyjä markkamääriä tarkistetaan siten, kuin kansaneläkelaisissa säädettyjen eläkkeiden ja avustusten sitomisesta elinkustannusindeksiin annetussa laissa (348/1956) säädetään.

Tämän lain voimassaolossäännöksen mukaan laissa säädetty peruspäivärahan ja lapsikorotusten markkamäärät vastaavat tammikuun 1998 indeksitasoa. Peruspäivärahan euromäärästä säädettiin laissa 13.7.2001/636, joka tuli voimaan 1.1.2002. Voimaantulosäännöksen mukaan euromäärä vastaa tammikuun 2001 indeksitasoa. Peruspäivärahan uudesta euromäärästä säädettiin laissa 21.12.2001/1397, joka tuli voimaan 1.3.2002. Uudessa työttömyysturvalaissa 30.12.2002/1290 säädetään päivärahan suuruudesta tammikuun 2001 indeksitasossa seuraavasti:

6 luku 1 §

Työttömyyspäivärahan määrä

Peruspäiväraha on 22,22 euroa päivältä.

Lailla 23.6.2005/459 lakiin lisättiin peruspäivärahan korotusosaa ja työllistymisohjelmalisää koskevat määräykset, jotka tulivat voimaan 1.7.2005. Niitä maksetaan samoin edellytyksin kuin ansiosidonnaisen päivärahan korotusosaa ja työllistymisohjelmalisää. Peruspäivärahan korotusosa tai työllistymisohjelmalisää säädettiin 3,82 euron suuruiseksi vuoden 2001 tammikuun indeksitasossa. Indeksisuoja koskee peruspäivärahan ohella lapsikorotuksia sekä edellä mainittua korotusosaa ja työllistymisohjelmalisää. Lailla 20.12.2009/1188 työllistämisohjelmalisän nimi muutettiin muutosturvalisäksi 1.1.2010 lähtien. Korotettua päivärahaa soviteltaessa sovittelu koskee ensisijaisesti varsinaista päivärahaa. Jos varsinaista päivärahaa ei jää maksettavaksi, sovitellaan myös korotusosaa. Tämä on Kelan käytäntö, jota ei ole laissa suoraan määritetty. Seikalla on merkitystä, koska aktiiviajan korotusosat ovat vuodesta 2013 etuoikeutettua tuloa toimeentulotuessa. Korotusosan ja muutosturvalisän ehtoja laajennettiin. Peruspäivärahan indeksisidonnaisuudesta säädetään saman lain 14 luvun 1 §:ssä:

14 luku 1 §

Etuuksien korotus

Lain 6 luvun 1 ja 6 §:ssä säädettyjä rahamääriä tarkistetaan siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Vuodelle 2012 peruspäivärahaa korotettiin lailla 9.12.2011/1256. Oheisessa taulukossa on yhteenveto peruspäivärahan suuruudesta vuosina 1985–2005.

Peruspäivärahan määrä 1985–

Voimaantulo	Mk tai €/päivä	Korotusosa/työllistymisohjelmalisä, €/pv	Säädös
1.1.1985	70		24.8.1984/602
1.7.1986	75		6.6.1986/430
1.7.1987	81		29.5.1987/527
1.7.1988	86		3.6.1988/485
1.7.1989	95		1989/516
1.7.1990	105		15.6.1990/538
1.7.1991	116		7.6.1991/897
1.1.1995	118		16.12.1994/1212, 21.8.1995/1060, 21.8.1995/1061, 20.12.1996/1221, 20.12.1996/1222
1.1.1998	120		30.12.1997/1401
1.1.1999	121		Indeksitarkistus
1.1.2000	122		Indeksitarkistus
1.1.2001	127		Indeksitarkistus

SISU-malli

Voimaantulo	Mk tai €/päivä	Korotusosa/työllistymis-ohjelmallisä, €/pv	Säädös
1.1.2002	21,91		13.7.2001/636 ja indeksitarkistus
1.3.2002	22,75		21.12.2001/1397 ja indeksitarkistus
1.1.2003	23,02		30.12.2002/1290 ja indeksitarkistus
1.1.2004	23,16		Indeksitarkistus
1.1.2005	23,24		Indeksitarkistus
1.7.2005	23,24	4,00 €	23.6.2005/459
1.1.2006	23,50	4,04 €	Indeksitarkistus
1.1.2007	23,91	4,11 €	Indeksitarkistus
1.1.2008	24,51	4,21 €	Indeksitarkistus
1.1.2009	25,63	4,41 €	Indeksitarkistus
1.1.2011	25,74	4,42 €	Indeksitarkistus
1.1.2012	31,36	4,59 €	9.12.2011/1256, indeksitarkistus
1.1.2013	32,46	4,75 €	Indeksitarkistus

Peruspäivärahan tarveharkinta

Käytetyt parametrit	RajaYks, RajaHuolt, RajaLaps, PuolVah, TarvPros1, TarvPros2
---------------------	---

Peruspäivärahan tarveharkinnan keskeiset laskukaavat sisältyivät työttömyysturvalain 24.8.1984/602 14 §:n 3 ja 4 momenttiin:

14 §

Peruspäivärahan tarveharkinta

Jäljempänä 22§:n 1 momentissa ja 24§:ssä tarkoitetun täysimääräisen peruspäivärahan kuukautta kohti lasketusta määrästä vähennetään huoltovelvollisella 75 prosenttia siitä 1 ja 2 momentin mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 3 500 markkaa kuukaudessa. Yksinäisellä henkilöllä vähennetään vastaavasti 75 prosenttia siitä 1 ja 2 momentin mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää kaksi kolmasosaa huoltovelvollisen edellä mainitusta tulorajasta. Yksinäisen henkilön tuloraja korotetaan lähimpään kymmeneen markkaan.

Huoltovelvollisen 3 momentissa tarkoitettua tulorajaa korotetaan 300 markalla jokaisen huollettavan alle 18-vuotiaan lapsen osalta.

Lain 25 §, jossa määriteltiin indeksitarkistusten perusteet, koski myös näitä markkamääriä:

25§

Etuuksien korotus

Jos maan yleinen palkkataso olennaisesti muuttuu, asetuksella on tarkistettava tämän lain 14§:n 3 ja 4 momentissa, 21§:n 2 momentissa sekä 22 ja 24 §:ssä säädetyt markkamäärät palkkatason muutosta vastaavassa suhteessa.

Lailla 28.12.1990/1365, joka tuli voimaan 1.1.1991, vahvistettiin tarveharkinnan markkamääriille uudet arvot. Voimaantulosäännöksen mukaan markkamäärät vastaavat vuoden 1990 ensimmäisen neljänneksen tasoa:

14 §

Peruspäivärahan tarveharkinta

Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon henkilön omat tulot kokonaan ja hänen puolisonsa tulot 280 markkaa ylittävältä osalta kuukaudessa lukuun ottamatta lapsilisää, lasten kotihoidon tuen perusosaa ja sisaruskorotusta, asumistukea, sotilasavustusta, sotilasvammalain (404/48) mukaista elinkorkoa ja täydennyskorkoa, rintamasotilaseläkelain (119/77) mukaista rintamasotilaseläkettä, perhe-eläkelain (38/69) mukaista lisäosaa, sosiaalihuoltolain (710/82) mukaista toimeentulotukea sekä vian, vamman tai haitan perusteella maksettavaa erityisten kustannusten korvausta.

Jäljempänä 22§:n 1 momentissa ja 24§:ssä tarkoitetun täysimääräisen peruspäivärahan kuukautta kohti lasketusta määrästä vähennetään huoltovelvollisella 75 prosenttia siitä 1 ja 2 momentin mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 5 150 markkaa kuukaudessa. Yksinäisellä henkilöllä vähennetään vastaavasti 75 prosenttia siitä 1 ja 2 momentin

SISU-malli

mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää kaksi kolmasosaa huoltovelvollisen edellä mainitusta tulorajasta. Yksinäisen henkilön tuloraja korotetaan lähimpään kymmeneen markkaan.

Huoltovelvollisen 3 momentissa tarkoitettua tulorajaa korotetaan 590 markalla jokaisen huollettavan alle 18-vuotiaan lapsen osalta.

Peruspäivärahan tarveharkintaa koskeva pykälä kumottiin lailla 30.12.1993/1541 ja työmarkkinatuen tarveharkinnasta puolison tulojen perusteella luovuttiin 1.1.2013 (HE 115/2012).

Oheisessa taulukossa on yhteenveto sekä peruspäivärahan että työmarkkinatuen tarveharkintaan vaikuttavista tekijöistä vuosina 1985–2004.

Tarveharkinnan tulorajat (sekä peruspäiväraha että työmarkkinatuki) 1985–

Voimaantulo	Huoltovelvollisen tuloraja, mk tai €/kk	Yksinäisen tuloraja, mk tai €/kk	Lapsikorotus tulorajaan, mk tai €/kk	Puolison tulosta tehtävä vähennys, mk tai €/kk	Säädös
1.1.1985	3 500	2 340	300	0	24.8.1984/602
1.7.1986	3 770	2 520	320	0	6.6.1986/430
1.4.1987	3 770	2 520	430	200	27.2.1987/226, 6.3.1987/256
1.7.1987	4 030	2 690	460	220	29.5.1987/527
1.7.1988	4 310	2 880	490	230	3.6.1988/485
1.7.1989	4 760	3 180	540	260	2.6.1989/516
1.7.1990	5 150	3 440	590	280	15.6.1990/538
1.7.1991	5 540	3 700	630	300	7.6.1991/897, 30.12.1993/1542
1.1.1997	5 040	1 500	630	300	6.9.1996/665
1.9.2000	5 040	1 500	630	1 400	3.12.1999/1131
1.1.2002	848	253	106	236	13.7.2001/637
1.1.2004	848	253	106	536	5.12.2003/1009
15.12.2010	1 044	311	130	660	4.11.2010/957
1.1.2013	1 044	311	130	-	HE 115/2012

Työmarkkinatuki

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
TyomTukiKS	Työmarkkinatuki kuukausitasolla	mvuosi, mkuuk, minf, tarvhark, ositt, puoliso, lapsia, huoll, omatulo, puoltulo, vanhtulot, oikeuskor, vahsoasetuus	TTPerus, TyomLapsPros, TTLaps1, TTLaps2, TTLaps3, RajaHuolt, RajaLaps, PuolVah, TarvPros1, TarvPros2, RajaYks, OsRajaKor, OsRaja, OsTarvPros, OsPros
TyomTukiVS	Työmarkkinatuki kuukausitasolla vuosikeskiarvona	mvuosi, minf, tarvhark, ositt, puoliso, lapsia, huoll, omatulo, puoltulo, vanhtulot, oikeuskor, vahsoasetuus	

Työmarkkinatuesta säädettiin lailla 30.12.1993/1542, joka tuli voimaan vuoden 1994 alussa. Laki kumottiin uudella työttömyysturvalailla 30.12.2002/1290, johon säädökset työmarkkinatuesta nyt sisältyvät.

Päivärahan suuruus

Käytetyt parametrit	TTPerus, KorotusOsa
---------------------	---------------------

SISU-malli

Laissa työmarkkinatuesta 30.12.1993/1542 säädettiin, että täysimääräinen työmarkkinatuki on yhtä suuri kuin peruspäiväraha.

23 §

Työmarkkinatuen määrä

Täysimääräinen työmarkkinatuki on työttömyysturvalain 22 §:n 1 momentissa tarkoitetun päivärahan suuruinen.

Uudessa työttömyysturvalaissa 30.12.2002/1290 on vastaava säädös:

9 luku

1 §

Työmarkkinatuen määrä

Täysimääräinen työmarkkinatuki on 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan suuruinen.

Lailla 20.12.2009/1188 työmarkkinatuen saajille säädettiin oikeus korotusosaan työllistämistä edistävien palvelujen ajalta. Korotusosa on yhtä suuri kuin peruspäivärahan korotusosa. Laki tuli voimaan 1.1.2010. Korotettua päivärahaa soviteltaessa sovittelu koskee ensisijaisesti varsinaista päivärahaa. Jos varsinaista päivärahaa ei jää maksettavaksi, sovitellaan myös korotusosaa. Tämä on ollut Kelan käytäntö, jota ei ole laissa suoraan määritetty. Seikalla on merkitystä, koska aktiiviajan korotusosat ovat vuodesta 2013 etuoikeutettua tuloa toimeentulotuesta.

Tarveharkinta

Käytetyt parametrit	RajaHuolt, RajaLaps, TarvPros1, TarvPros2, RajaYks, PuolVah,
---------------------	--

Laissa työmarkkinatuesta 30.12.1993/1542 säädettiin työmarkkinatuen tarveharkinnasta mm. seuraavasti:

24 §

Työmarkkinatuen tarveharkinta

Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon henkilön omat tulot kokonaan ja hänen puolisonsa tulot 300 markkaa ylittävältä osalta kuukaudessa. ----

Edellä 23 §:ssä tarkoitetun täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähennetään huoltovelvollisella 75 prosenttia siitä 1 ja 2 momentin mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 5 540 markkaa kuukaudessa. Yksinäisellä henkilöllä vähennetään vastaavasti 75 prosenttia siitä 1 ja 2 momentin mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää kaksi kolmasosaa huoltovelvollisen edellä mainitusta tulorajasta. Yksinäisen henkilön tulo-raja korotetaan lähimpään kymmeneen markkaan. Huoltovelvollisen tulorajaa korotetaan 630 markalla jokaisen huollettavan alle 18-vuotiaan lapsen osalta.

Lailla 6.9.1996/665 muutettiin tämän pykälän 3 momenttia alentamalla huoltovelvollisen tarveharkinnassa noudatettavaa prosenttia ja tulorajaa. Laki tuli voimaan 1.1.1997.

24 §

Työmarkkinatuen tarveharkinta

Edellä 23 §:ssä tarkoitetun täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähennetään huoltovelvollisella 50 prosenttia siitä 1 ja 2 momentin mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 5 040 markkaa kuukaudessa. Yksinäisellä henkilöllä vähennetään vastaavasti 75 prosenttia siitä 1 ja 2 momentin mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 1 500 markkaa kuukaudessa. Huoltovelvollisen tulorajaa korotetaan 630 markalla jokaisen huollettavan alle 18-vuotiaan lapsen osalta.

Lailla 3.12.1999/1131 korotettiin tämän pykälän 1 momentissa määriteltyä rajaa. Laki tuli voimaan 1.9.2000.

24 §

Työmarkkinatuen tarveharkinta

Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon henkilön omat tulot kokonaan ja hänen puolisonsa tulot 1 400 markkaa ylittävältä osalta kuukaudessa.----

Lailla 13.7.2001/637 vahvistettiin tarveharkinnan rajojen euromäärät, jotka tulivat voimaan 1.1.2002.

24 §

Työmarkkinatuen tarveharkinta

Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon henkilön omat tulot kokonaan ja hänen puolisonsa tulot 236 euroa ylittävältä osalta kuukaudessa. ----

SISU-malli

Edellä 23 §:ssä tarkoitetun täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähennetään huoltovelvollisella 50 prosenttia siitä 1 ja 2 momentin mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 848 euroa kuukaudessa. Yksinäisellä henkilöllä vähennetään vastaavasti 75 prosenttia siitä 1 ja 2 momentin mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 253 euroa kuukaudessa. Huoltovelvollisen tulorajaa korotetaan 106 eurolla jokaisen huollettavan alle 18-vuotiaan lapsen osalta. Työmarkkinatuen määräytymiseen vaikuttavat kuukausittaiset tuloerät pyöristetään alaspäin täysiksi euroiksi siten, että täyden euron yli menevä osa jätetään huomioon ottamatta.

Uudessa työttömyysturvalaissa 30.12.2002/1290 on vastaavat säädökset:

9 luku 3 §

Tarveharkinnassa huomioon otettavat tulot

Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon henkilön omat tulot kokonaan ja hänen puolisonsa tulot 236 euroa ylittävältä osalta kuukaudessa.-----

9 luku 4 §

Tarveharkinta

Edellä 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähennetään huoltovelvollisella 50 prosenttia siitä 3 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 848 euroa kuukaudessa. Perheettömällä henkilöllä vähennetään vastaavasti 75 prosenttia siitä 3 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 253 euroa kuukaudessa. Perheellisen tulorajaa korotetaan 106 eurolla jokaisen huollettavan alle 18-vuotiaan lapsen osalta. Työmarkkinatuen määräytymiseen vaikuttavat kuukausittaiset tuloerät pyöristetään alaspäin täysiksi euroiksi siten, että täyden euron yli menevä osa jätetään huomioon ottamatta.

9 luku kumottiin lailla 1.1.2010/1188.

7 luku 6 §

Tarveharkinnassa huomioon otettavat tulot.

Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon henkilön omat tulot kokonaan ja hänen puolisonsa tulot 536 euroa ylittävältä osalta kuukaudessa. Metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 2 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla. Työmarkkinatuki määrätään tuen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko arvioitujen tai muutoin todettavissa olevien tulojen perusteella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tarveharkinnassa huomioon otettavista tuloista.

Työmarkkinatuen tarveharkinnasta puolison tulojen perusteella luovuttiin 1.1.2013 (HE 115/2012).

7 luku 6 §

Tarveharkinnassa huomioon otettavat tulot

Työmarkkinatuen saajan tulot otetaan taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa kokonaisuudessaan huomioon. Metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 ja 4 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla. Työmarkkinatuki määrätään tuen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko arvioitujen tai muutoin todettavissa olevien tulojen perusteella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tarveharkinnassa huomioon otettavista tuloista.

Parametrien kehitys on esitetty edellä peruspäivärahan kohdalla taulukossa Tarveharkinnan tulorajat (sekä peruspäiväraha että työmarkkinatuki) 1985–

Osittainen työmarkkinatuki

Laissa työmarkkinatuesta 30.12.1993/1542 säädettiin osittaisesta työmarkkinatuesta seuraavasti:

26 §

Osittainen työmarkkinatuki

Vanhempiensa taloudessa asuvan 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun henkilön työmarkkinatuki on 60 prosenttia 23-25 §:n mukaisesti lasketusta työmarkkinatuesta.

Uudessa työttömyysturvalaissa 30.12.2002/1290 osittaisen työmarkkinatuen määrää alennettiin, mutta siihen liitettiin vanhempien tuloihin perusturva tarveharkinta:

9 luku 6 §

Osittainen työmarkkinatuki

Työmarkkinatuki on 50 prosenttia 1 §:n 1–3 momentin ja 3–5 §:n mukaisesti lasketusta työmarkkinatuesta, jos työnhakija asuu vanhempiensa taloudessa eikä ole täyttänyt työssäoloehto.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta:

SISU-malli

3) työnhakijaan, jonka vanhempien, joiden taloudessa hän asuu, 3 §:ssä tarkoitetut tulot ovat enintään 1 781 euroa kuukaudessa; tuloja nostetaan 106 eurolla jokaisen työnhakijan vanhempien huollettavana olevan samassa taloudessa asuvan osalta.

Täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähennetään 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa 50 prosenttia siitä 3 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun tulorajan. Vanhempien tulojen perustella vähennettynä työmarkkinatukena maksetaan kuitenkin vähintään 1 momentissa tarkoitettu määrä.

Sovellettaessa 2 momentin 3 kohtaa, jos hakijan vanhempien, joiden taloudessa hän asuu, tulot ylittävät säädetyn tulorajan, mutta hakija kykenee luotettavasti osoittamaan, etteivät vanhemmat tosiasiallisesti häntä taloudellisesti tue, työmarkkinatuki on maksettava ilman 1 momentissa tarkoitettua vähennystä.

Lapsikorotus

Käytetyt parametrit	TTLaps1, TTLaps2, TTLaps3, TyomLapsPros
----------------------------	--

Työttömyyspäivärahojen lapsikorotuksista, jotka koskevat sekä ansiosidonnaisia päivärahoja että peruspäivärahaa, on säädetty työttömyysturvalaissa 24.8.1984/602. Samat lapsikorotukset ovat liittyneet myös työmarkkinatukeen, mutta työmarkkinatuen lapsikorotuksia alennettiin vuosiksi 1997–2001. Markkamääriä on myöhemmin tarkistettu indeksikorotuksilla.

24§

Lapsikorotus

Työttömyyspäivärahan saajalle, jolla on huollettavanaan 18 vuotta nuorempi lapsi, maksetaan päiväraha korotettuna lapsikorotuksella, jonka suuruus yhdestä lapsesta on 15 markkaa, kahdesta lapsesta yhteensä 22 markkaa ja kolmesta tai useammasta lapsesta yhteensä 28 markkaa.

Laissa työmarkkinatuesta 30.12.1993/1542 säädettiin, että työmarkkinatuen lapsikorotukset ovat yhtä suuret kuin työttömyysturvalaissa säädetyt lapsikorotukset.

23 §

Työmarkkinatuen määrä

Työmarkkinatuen saajalle, jolla on huollettavanaan 18 vuotta nuorempi lapsi, maksetaan tuki korotettuna lapsikorotuksella, joka on työttömyysturvalain 24 §:ssä säädetyn suuruinen.

Lapsikorotusten poikkeuksellisesta tarkistamisesta ja indeksijäädystä säädettiin laissa 16.12.1994/1212. Laki oli voimassa vuonna 1995.

2 §

Sen estämättä, mitä työttömyysturvalain 25 §:ssä säädetään lain markkamäärien tarkistamisesta palkkatason muutosta vastaavassa suhteessa, lain 24 §:ssä mainitun lapsikorotuksen 22 markan markkamäärän sijasta sovelletaan väliaikaisesti 24 markkaa, 32 markan markkamäärän sijasta sovelletaan väliaikaisesti 35 markkaa ja 41 markan markkamäärän sijasta sovelletaan väliaikaisesti 45 markkaa.

Lapsikorotusten suuruudesta päätettiin lailla 21.8.1995/1061, joka tuli voimaan 1.9.1995. Voimaantulosäänöksen mukaan markkamäärät vastaavat vuoden 1995 ensimmäisen neljänneksen tasoa.

24 §

Lapsikorotus

Työttömyyspäivärahan saajalle, jolla on huollettavanaan 18 vuotta nuorempi lapsi, maksetaan päiväraha korotettuna lapsikorotuksella, jonka suuruus yhdestä lapsesta on 24 markkaa, kahdesta lapsesta yhteensä 35 markkaa ja kolmesta tai useammasta lapsesta yhteensä 45 markkaa.

Lailla 22.12.1995/1705, joka tuli voimaan 1.1.1996 alennettiin työmarkkinatuen lapsikorotukset 40 prosenttiin normaaleista lapsikorotuksista:

23 §

Työmarkkinatuen määrä

Työmarkkinatuen saajalle, jolla on huollettavanaan 18 vuotta nuorempi lapsi, maksetaan tuki korotettuna lapsikorotuksella, jonka suuruus on 40 prosenttia työttömyysturvalain 24 §:ssä säädetystä lapsikorotuksesta.

Lapsikorotusten indeksijäädystä jatkettiin laeilla 20.12.1996/1221, 20.12.1996/1222 ja 30.12.1997/1401.

SISU-malli

Lapsikorotusten euromäärät sisältyvät lakiin 13.7.2001/636, jonka voimaantulosäännöksen mukaan euromäärät vastaavat tammikuun 2001 indeksitasoa:

24 §

Lapsikorotus

Työttömyyspäivärahan saajalle, jolla on huollettavanaan 18 vuotta nuorempi lapsi, maksetaan päiväraha korotettuna lapsikorotuksella, jonka suuruus yhdestä lapsesta on 4,21 euroa, kahdesta lapsesta yhteensä 6,18 euroa ja kolmesta tai useammasta lapsesta yhteensä 7,97 euroa.

Lailla 23.11.2001/1062 työmarkkinatuen lapsikorotukset palautettiin samansuuruisiksi kuin muussa työttömyysturvassa. Laki tuli voimaan 1.1.2002.

23 §

Työmarkkinatuen määrä

Työmarkkinatuen saajalle, jolla on huollettavanaan 18 vuotta nuorempi lapsi, maksetaan tuki korotettuna lapsikorotuksella, joka on työttömyysturvalain 24 §:ssä säädetyn suuruinen.

Uudessa työttömyysturvalaissa 30.12.2002/1290 vastaavat pykälät on seuraavassa muodossa:

6 luku 6 §

Lapsikorotus

Työttömyyspäivärahan saajalle, jolla on huollettavanaan 18 vuotta nuorempi lapsi, maksetaan päiväraha korotettuna lapsikorotuksella, jonka suuruus yhdestä lapsesta on 4,21 euroa, kahdesta lapsesta yhteensä 6,18 euroa ja kolmesta tai useammasta lapsesta yhteensä 7,97 euroa.

Lain voimaantulosäännöksen mukaan nämä rahamäärät vastaavat tammikuun 2001 indeksitasoa.

Oheisessa taulukossa on yhteenveto lapsikorotusten suuruudesta vuosina 1985–2005. Vuosina 1996–2001 työmarkkinatuen lapsikorotukset olivat 40 prosenttia täysimääräisistä lapsikorotuksista.

Lapsikorotusten suuruus 1985–

Voimaantulo	1 lapsesta mk tai €/päivä	2 lapsesta mk tai €/päivä	3 lapsesta mk tai €/päivä	Säädös
1.1.1985	15	22	28	24.8.1984/602
1.7.1986	16	24	30	6.6.1986/430
1.7.1987	17	25	32	29.5.1987/527
1.7.1988	18	27	34	3.6.1988/485
1.7.1989	20	30	38	1989/516
1.7.1990	22	32	41	15.6.1990/538
1.7.1991	24	34	44	7.6.1991/897
1.1.1995	24	35	45	16.12.1994/1212, 21.8.1995/1060, 21.8.1995/1061, 20.12.1996/1221, 20.12.1996/1222, 30.12.1997/1401
1.1.2000	24	35	46	Indeksitarkistus
1.1.2001	25	37	47	Indeksitarkistus
1.1.2002	4,31	6,33	8,16	13.7.2001/636 ja indeksitarkistus
1.1.2003	4,36	6,40	8,26	30.12.2002/1290 ja indeksitarkistus
1.1.2004	4,39	6,44	8,31	Indeksitarkistus
1.1.2005	4,40	6,46	8,34	Indeksitarkistus
1.1.2006	4,45	6,54	8,43	Indeksitarkistus
1.1.2007	4,53	6,65	8,58	Indeksitarkistus
1.1.2008	4,64	6,82	8,79	Indeksitarkistus
1.1.2009	4,86	7,13	9,19	Indeksitarkistus
1.1.2011	4,88	7,16	9,23	Indeksitarkistus

SISU-malli

1.1.2012	5,06	7,43	9,58	Indeksitarkistus
1.1.2013	5,24	7,69	9,92	Indeksitarkistus

Soviteltu päiväraha

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
SoviteltuKS	Soviteltu työttömyyspäiväraha kuukausitasolla	mvuosi, mkuuk, minf, ansiosid, oikeuskor, lapsia, praha, tyotulo, rahapalkka, koulutuki	SovSuoja, SovPros, SovRaja, SovSuojaKoul, SovProsKoul, VahPros
SoviteltuVS	Soviteltu työttömyyspäiväraha kuukausitasolla vuosikeskiarvona	mvuosi, minf, ansiosid, oikeuskor, lapsia, praha, tyotulo, rahapalkka, koulutuki	

Työttömyysturvalaissa 24.8.1984/602 määriteltiin työttömyyspäivärahan suuruus osa-aikatyötä ja sivutyötä tehtäessä:

19§

Osa-aikatyön vastaanottaminen

Kun työtön henkilö ottaa vastaan osa-aikatyötä, hänellä on oikeus soviteltuun työttömyyspäivärahaan siten, että se ja 75 prosenttia osa-aikatyön palkasta yhteensä nousevat siihen määrään, johon hänellä olisi oikeus, mikäli hän olisi ollut kokonaan työtön.

20 §

Lyhennettyä työaikaa ja osa-aikatyötä tekevän ansioon suhteutetun päivärahan enimmäissuuruus

Ansioon suhteutettua päivärahaa voidaan maksaa 17–19§:ssä tarkoitetuissa tapauksissa niin paljon, että se mahdollisine lapsikorotuksineen ja työstä saatu palkka yhteensä ovat enintään 90 prosenttia ansioon suhteutetun päivärahan perusteena olevasta palkasta.

21§

Sivutyö

Jos henkilö on joutunut työttömäksi päätoimestaan ja hänellä on ollut sen ohella sivutyö, ei tästä saatua palkkaa tai muuta työtuloa oteta huomioon ansioon suhteutetun päivärahan suuruutta määriteltäessä.

Työttömyyspäivärahaa maksettaessa otetaan sivutyöstä saatu palkka ja muu työtulo huomioon siten, että päiväraha ja 75 prosenttia palkka- tai muun työtulon siitä osasta, joka ylittää 400 markkaa, voivat kuukaudessa yhteensä nousta määrään, joka päivärahana muutoin olisi voitu maksaa.

Lailla 27.2.1987 otettiin myös osa-aikatyön sovittelussa käyttöön 400 markan suojaosuus. Suojaosuuteen tehtiin indeksikorotuksia vuosina 1987–1991.

Sovittelun päivärahan käyttöalaa laajennettiin lailla 30.12.1993/1537, joka tuli voimaan 1.1.1994 ja jossa sen suuruus määriteltiin seuraavasti:

18 §

Sovittelun työttömyyspäivärahan suuruus

Soviteltua työttömyyspäivärahaa maksetaan siten, että päiväraha ja 80 prosenttia saadun tulon siitä osasta, joka ylittää 750 markkaa, voivat kuukaudessa tai neljän peräkkäisen kalenteriviikon aikana (*tarkastelujakso*) yhteensä nousta määrään, joka päivärahana muutoin olisi voitu maksaa.

Ansioon suhteutettua päivärahaa voidaan maksaa niin paljon, että se mahdollisine lapsikorotuksineen ja työstä saatu tulo tarkastelujakson aikana yhteensä ovat enintään 90 prosenttia ansioon suhteutetun päivärahan perusteena olevasta palkasta, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäiväraha.

Sovittelun päivärahan laskukaavaa muutettiin lailla 6.9.1996/666, joka tuli voimaan 1.1.1997. Uudessa laskukaavassa sovitteluprosentti oli pienempi, mutta suojaosa oli poistettu käytöstä.

18 §

Sovittelun työttömyyspäivärahan suuruus

Soviteltua työttömyyspäivärahaa maksetaan siten, että päiväraha ja 50 prosenttia saadusta tulosta voivat kuukaudessa tai neljän peräkkäisen kalenteriviikon aikana (*sovittelujakso*) yhteensä nousta määrään, joka päivärahana muutoin olisi voitu maksaa.

Aikaisempi sovittelukäytäntö jätettiin kuitenkin voimaan koulutustukiin (22.11.1996/909). Koulutustuen suojaosa muutettiin myöhemmin euromääräiseksi lailla 13.7.2001/638.

SISU-malli

18 §

Vähennetty koulutustuki

Vähennettyä koulutustukea maksetaan siten, että koulutustuki ja 80 prosenttia saadun tulon siitä osasta, joka ylittää 750 markkaa (*suojaosa*), voivat kuukaudessa yhteensä nousta määrään, joka koulutustukena olisi muutoin voitu maksaa.

Uudessa työttömyysturvalaissa 30.12.2002/1290 säädetään sovitellun työttömyyspäivärahan suuruudesta seuraavasti:

4 luku 5 §

Etuuden määrä

Soviteltu työttömyysetuus lasketaan siten, että etuus ja 50 prosenttia saadusta tulosta voivat sovitte-lujakson aikana yhteensä nousta määrään, joka etuutena muutoin olisi voitu maksaa.

Sovitellun ansiopäivärahan määrä lasketaan siten, että se mahdollisine lapsikorotuksineen ja tulo sovitte-lujakson aikana yhteensä ovat enintään 90 prosenttia ansiopäivärahan perusteena olevasta palkasta, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahana.

Soviteltu ansiopäiväraha mahdollisine lapsikorotuksineen voi olla yhdessä työtulon kanssa enintään päivärahan perusteena olevan palkan suuruinen siltä osin kuin henkilöllä on oikeus sovitte-lujaksolta 6 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun korotettuun ansio-osaan, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahaa.

Työttömän koulutustuki poistui omana etuutenaan 1.1.2010 alkaen (22.12.2009/1188). Samalla sovitellun koulutustuen erityissäännöt poistettiin.

Ylläpitokorvaukset

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
YPitoKorvS	Ylläpitokorvaukset kuukausitasolla	mvuosi, mkuuk, minf, oikeuskor	YPitok
YPitoKorvVS	Ylläpitokorvaukset kuukausitasolla vuosikeskiarvona	mvuosi, minf, oikeuskor	

Työllisyyskoulutuksessa tai työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa oleva henkilö on voinut saada opiskeluajalta erilaisia ruokailu-, matka- ja majoituskustannusten korvauksia. Asetuksella 23.12.1992/1480, joka tuli voimaan 1.1.1993, säädettiin yhtenäisestä 30 markan ylläpitokorvauksesta. Lailla 17.11.2000/966 säännös ylläpitokorvauksen suuruudesta siirrettiin asetuksesta lakiin. Sittemmin se on muunnettu euromääräiseksi ja sen suuruutta on nostettu. Laissa julkisesta työvoimapalvelusta on määritelty myös korotettu ylläpitokorvaus, jota voivat saada oman työssäkäyntialueensa ulkopuolella opiskelevat ja majoitusta tarvitsevat. Oheisessa taulukossa on esitetty ylläpitokorvauksen kehitys vuodesta 1993 lähtien.

Ylläpitokorvaus 1993–

Voimaantulo	Ylläpitokorvaus päivältä	Korotettu ylläpitokorvaus päivältä	Asetus tai laki
1.1.1993	30 mk		23.12.1992/1480
1.1.2001	30 mk		17.11.2000/966
1.1.2002	7 €		16.11.2001/993
1.1.2003	7 €	14 €	30.12.2002/1295
1.1.2004	8 €	16 €	14.11.2003/925
1.1.2010	9 €	18 €	22.12.2009/1198

Vuorottelukorvaukset

Makro	Makron selite	Käytetyt muuttujat	Käytetyt parametrit
VuorVapKorvKS	Vuorotteluvapaakorvaukset kuukausitasolla	mvuosi, mkuuk, minf, perust, korotus, palkka	VuorKorvPros, VuorKorvPros2, VuorKorvYlaRaja
VuorVapKorvVS	Vuorotteluvapaakorvaukset kuukausitasolla vuosikeskiarvona	mvuosi, minf, perust, korotus, palkka	

Vuorottelukorvauksista säädettiin ensi kertaa laissa vuorotteluvapaakoikeilusta (22.12.1995/1663).

7 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorottelukorvauksen täysi määrä on 60 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus työttömyysturvalain 13, 16, 22 ja 23 §:n perusteella, enintään kuitenkin 4 500 markkaa kuukaudessa. Vuorottelukorvausta määriteltäessä ei työttömyysturvalain 24 §:ssä tarkoitettuja lapsikorotuksia oteta huomioon.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua työttömyyspäivärahaa määrättäessä henkilön vuorotteluvapaan aikana saamaan lakisääteiseen etuuteen, palkkaan ja muuhun työtuloon sovelletaan, mitä työttömyyspäivärahasta työttömyysturvalain 17, 18, 27 ja 27 a §:ssä säädetään.

Sen estämättä, mitä työttömyysturvalain 23 §:ssä ja ansioon suhteutetun työttömyyspäivärahan perusteena olevan palkan määrittämisestä annetussa asetuksessa (754/84) säädetään, vakiintuneena pidettävää palkkatuloa määrättäessä otetaan huomioon vuorotteluvapaata edeltäneen 52 viikon ajalta saadut palkkatulot eikä palkkatuloihin lueta niitä luontaisetuja, joiden saaminen vuorottelusopimuksen mukaan jatkuu vuorotteluvapaan aikana.

Lailla 19.12.1997/1201 vuorottelukorvauksen tasoa nostettiin ja yläraja poistettiin.

7 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorottelukorvauksen täysi määrä on 70 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus työttömyysturvalain 13, 16, 22 ja 23 §:n perusteella. Vuorottelukorvausta määriteltäessä ei työttömyysturvalain 24 §:ssä tarkoitettuja lapsikorotuksia oteta huomioon.

Kokeilun jälkeen vuorotteluvapaakäytäntö vakinaistettiin vuorotteluvapaalaissa (30.12.2002/1305). Samalla säädettiin korotetusta vuorottelukorvauksesta. Vuorotteluvapaan kesto asetettiin vähintään 90 yhtäjaksoiseksi kalenteripäiväksi ja yhteensä enintään 359 kalenteripäiväksi.

15 §

Vuorottelukorvauksen suuruus

Vuorottelukorvauksen täysi määrä on 70 prosenttia siitä työttömyyspäivärahasta, johon henkilöllä olisi työttömänä ollessaan oikeus työttömyysturvalain 5 luvun 2—5 §:n sekä 6 luvun 1, 2 ja 4 §:n perusteella. Edellä sanottu korvaus on 80 prosenttia, jos vuorottelijalla on vähintään 25 vuotta 4 §:ssä tarkoitettua työhistoriaa ennen vuorotteluvapaan alkamista. Vuorottelukorvausta määriteltäessä ei työttömyysturvalain 6 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lapsikorotusta oteta huomioon.